

Ajánlás az új coronavirus okozta megbetegedés gyanúja esetén végzendő mintavételhez és –szállításához

Az esetdefiníciónak megfelelő gyanús esetenél a betegtől minél hamarabbi mintavételezés és laboratóriumi vizsgálat elvégzése szükséges. Bár jelenleg még nem tisztázott, de valószínűleg az alsó légúti minták (pl. légcső leszívás, bronchoalveolaris mosófolyadék) a legalkalmasabbak a sikeres víruskimutatáshoz. Amennyiben lehetséges, mind a felső, mind az alsó légutakból mintát kell venni. Az egyszeri negatív laboratóriumi eredmény - különösen, ha az a felső légutakból származó mintából származik -, nem zárja ki a nCoV okozta fertőzést, így ismételt mintavétel szükséges lehet. Alsó légutakból származó minta és az ismételt mintavétel erősen javasolt súlyos állapotú betegeknél. A mintavételnél az infekciókontroll szabályainak betartása kiemelten fontos!

Savópár gyűjtése ajánlott. Az első a betegség első hetében, a másodikat legalább 14 nappal később szükséges levenni és az Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK), Légúti Vírusok Nemzeti Referencia Laboratóriumába kell küldeni. A lehetséges mintatípusokat és a szállítási javaslatokat az alábbi táblázat tartalmazza. . A szokásos mintavételi eszközök megfelelőek, a megyei kormányhivatalok számára a minta beszállításakor a VTM csövekből cserét biztosítunk. A mintákat azonosító számmal kell ellátni és a mintavétel dátumával kell jelölni, a minta beküldéshez az NNK mintabeküldőjét kell pontosan kitöltve beküldeni. A virológiai vizsgálatok vizsgálatkérőlapja az alábbi linken érhető el: <https://www.nnk.gov.hu/index.php/szolgáltatások-es-termekek/mikrobiologiai-szolgáltatások>.

A mintát hármas, légmentesen záródó csomagolásban kell az NNK-ba juttatni a táblázatban jelölt szállítási hőmérsékleten.

A minta szállításáról előzetes értesítés és konzultáció szükséges, munkaidőben az NNK Légúti vírus munkacsoportjánál és az NNK Nemzeti Biztonsági Laboratóriumánál a 1-476-1286 vagy 1-476-1100/2128 telefonszámon, ügyeleti időben az NNK Készenléti Ügyeleténél a 1-476-1274 telefonszámon.

Az új koronavírus kimutatására alkalmas mintatípusokkal kapcsolatos információk

Mintatípus	Transzport medium	Szállítási körülmények	Megjegyzés
Orr/torok törlet	Vírus Transzport Medium (VTM)	+2-8°C-között	Az orr és torok törletet ugyanabba a VTM csőbe célszerű belemosni. A pálcát tilos a VTM-ben hagyni! Bakteriológiai vizsgálatra külön pálcát kell használni.
Köpet*	nem szükséges	+2-8°C-között. Amennyiben 24 órán belül nem küldhető laboratóriumba, akkor fagyasztva ($\leq -20^{\circ}\text{C-on}$)	A mintának az alsó légutakból kell származnia
Bronchoalveolaris mosó (BAL)	nem szükséges	+2-8°C-között. Amennyiben 24 órán belül nem küldhető laboratóriumba, akkor fagyasztva ($\leq -20^{\circ}\text{C-on}$)	A vírus a folyadékban hígulhat, nem jelent szignifikáns problémát.
Trachea aspirátum	nem szükséges	+2-8°C-között. Amennyiben 24 órán belül nem küldhető laboratóriumba, akkor fagyasztva ($\leq -20^{\circ}\text{C-on}$)	
Nasopharingealis aspirátum	nem szükséges	+2-8°C-között. Amennyiben 24 órán belül nem küldhető laboratóriumba, akkor fagyasztva ($\leq -20^{\circ}\text{C-on}$)	
Nasopharingealis törlet	Vírus Transzport Medium (VTM)	+2-8°C-között	
Biopsziás/autopsziás tüdőszövet	Vírus Transzport Medium (VTM)	+2-8°C-között. Amennyiben 24 órán belül nem küldhető laboratóriumba, akkor fagyasztva ($\leq -20^{\circ}\text{C-on}$)	Lehetőleg frissen fagyasztott szövetet kell beküldeni.
Savó vírusszerológiára vagy közvetlen víruskimutatásra. Akut – első héten Convalescens – 2-4 héttel később	natív vérvételi cső	+2-8°C-között. Amennyiben 24 órán belül nem küldhető laboratóriumba, akkor fagyasztva (-20°C-on)	
Teljes vér	EDTA-s vérvételi cső	+2-8°C-között, 24 órán belül	Vírus kimutatásra a betegség első hetében
Vizelet**	steril vizelettartály	+2-8°C-között. Amennyiben 24 órán belül nem küldhető laboratóriumba, akkor fagyasztva (-20°C-on)	
Széket**	steril széketartály	+2-8°C-között, 24 órán belül	

*Indukált köpet vétele fokozottabb kockázatot jelenthet a mintavételt végző egészségügyi dolgozóra.

**Nem elsődleges mintatípus. A WHO a vírus ürítésének és terjedésének pontosabb megértése miatt javasolja a vételét és laboratóriumi vizsgálatát.